

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 37/2014

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Θεόδωρος Ψυχογιός, Ευγενία Βελώνη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Χανής, Ελένη Σβολοπούλου, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Νικόλαος Μουκαζής, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 361.11/01/9-1-2012 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (Δ/νση Χρηματικού, Ελέγχου Δαπανών και Ασφάλισης Προσωπικού/Τμήμα 1^ο Χρηματικού).

Περίληψη Ερωτήματος: *Εάν, με βάση τις διατάξεις των νόμων 4150/2013, 4002/2011 (άρθρο 2 παρ. 3), 3922/2011 (άρθρο 5 παρ. 5), 3865/2010 (άρθρο 21 παρ. 3), 3079/2002 (άρθρο 123), 2084/1992 και την υπ' αριθμ. 189/1998 γνωμοδότηση της Ολομελείας του ΝΣΚ, τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, για τα οποία προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και στον*

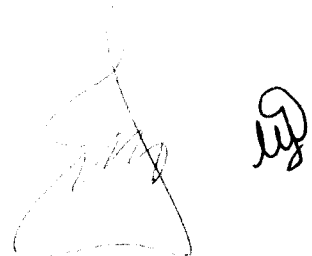
Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ) του Ε.Τ.Α.Α., καθίστανται υποχρεωτικά μέτοχοι του Ταμείου Αρωγής Λιμενικού Σώματος (ΤΑΛΣ) και σε καταφατική περίπτωση, εάν, για τα ήδη υπηρετούντα εν ενεργεία στελέχη, ως ημερομηνία ενάρξεως της μετοχικής τους σχέσεως με το ΤΑΛΣ – και κατ' επέκταση ως ημερομηνία ενάρξεως καταβολής εισφορών – λογίζεται η ημερομηνία κατατάξεώς τους.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό

Εκ του εγγράφου της ερωτώσης υπηρεσίας και των στοιχείων του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό, με βάση το οποίο υποβλήθηκαν τα ανωτέρω ερωτήματα.

1. Στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 3922/2011 «Σύσταση Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος» (Α' 35/04-03-2011) προβλέπεται ότι η εποπτεία του ΤΑΛΣ ανήκει στον Αρχηγό Λ.Σ. – ΕΛΛ.ΑΚΤ και μέτοχοι αυτού είναι όλα τα εν ενεργεία στελέχη του Λ.Σ – ΕΛΛ.ΑΚΤ από την ημερομηνία κατατάξεώς τους. Μετέπειτα, στο άρθρο 56 παρ. 1 του ν. 4150/2013 (Α' 102), ορίσθηκε ότι «1. Το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3865/2010 (Α' 120), όπως ισχύει, ...συμμετέχει στο Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος -Ελληνικής Ακτοφυλακής που προβλέπεται από το β.δ. 160/1970 (Α' 44). Εξ άλλου, στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου.....» (Α' 180 /22-08-2011) προβλέπεται ότι τα πρόσωπα του άρθρου 7 του ν. 2084/1992, για τα οποία προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ), του Ε.Τ.Α.Α., ασφαλίζονται υποχρεωτικά στους ανωτέρω Τομείς, κατά περίπτωση, και προαιρετικά, εφόσον το επιθυμούν, στο Δημόσιο. Εφόσον δε τα ανωτέρω πρόσωπα επιλέξουν την ασφάλισή τους προαιρετικά στο Δημόσιο, υπάγονται επίσης προαιρετικά για επικουρική ασφάλιση και πρόνοια στην ασφάλιση των αντίστοιχων Μετοχικών Ταμείων.

2. Η ερωτώσα Υπηρεσία έλαβε περαιτέρω υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 21 παρ. 3 του ν. 3865/2010 «Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού Συστήματος» (Α' 120/21-07-2010) και τα διαλαμβανόμενα στην υπ' αριθμ. 189/1998 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία εκδόθηκε επί υποβληθέντος ερωτήματος αναφορικά με το ασφαλιστικό καθεστώς των Αξιωματικών Λ.Σ (Τεχνικών ή Γενικών Υπηρεσιών που προέρχονται από Πολυτεχνικές Σχολές) μετά το ν.2084/1992 και την εντεύθεν απορρέουσα υποχρέωση της αρμόδιας υπηρεσίας για την παρακράτηση και απόδοση στους φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως των προβλεπομένων υπέρ αυτών εισφορών και κρατήσεων. Σύμφωνα με την γνωμοδότηση αυτή η ανάπτυξη μετοχικής σχέσεως με το Τ.Α.Λ.Σ. χαρακτηρίστηκε ως προαιρετική για τα στελέχη του Λ.Σ., για τα οποία ως εκ της ιδιότητάς τους προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση στον ΤΣΜΕΔΕ και στον ΤΣΑΥ, εφόσον υπήχθησαν στην ασφάλιση των Ταμείων αυτών από 1-1-1993 και εφεξής

3. Από το υπ' αριθμ. πρωτ. 444/2012/16-5-2012 έγγραφο του ΤΑΛΣ προς το Γραφείο μας προκύπτει ότι, μετά την αποδοχή της εν λόγω γνωμοδοτήσεως, που έγινε με την από 30-6-2006 πράξη του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, έλαβαν χώρα τα εξής:

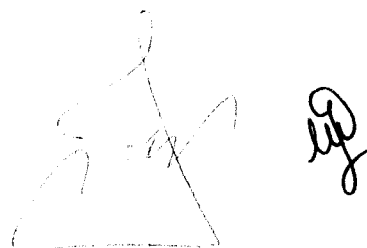
α) Στελέχη που υπήχθησαν στην ασφάλιση του ΤΣΜΕΔΕ και του ΤΣΑΥ για πρώτη φορά πριν την 1-1-1993 ανέπτυξαν μετοχική σχέση με το ΤΑΛΣ από την κατάταξή τους στο Λ.Σ., καταβάλουν κανονικά εισφορές και δεν διέκοψαν ποτέ μέχρι σήμερα. β) Για τα στελέχη ΛΣ, που υπήχθησαν στην ασφάλιση των ιδίων Ταμείων από 1-1-1993 και εφεξής γίνεται η ακόλουθη διάκριση: 1) Εκ συνόλου 27 εν ενεργεία στελεχών, που κατετάγησαν πριν από την αποδοχή της ανωτέρω γνωμοδοτήσεως, 15 στελέχη, μετά την πράξη αποδοχής, συνέχισαν την μετοχική σχέση με το Τ.Α.Λ.Σ. καταβάλλοντας κανονικά εισφορές, σε αντίθεση με τα υπόλοιπα 12 στελέχη, που δεν επέλεξαν τη μετοχική σχέση με το Τ.Α.Λ.Σ. και τους επεστράφησαν, κατόπιν αιτήσεώς τους, οι μέχρι τότε υποχρεωτικώς καταβληθείσες εισφορές ως αχρεωστήτως εισπραχθείσες, 2) Εκ συνόλου 30 εν ενεργεία στελεχών, που κατετάγησαν μετά την αποδοχή της γνωμοδοτήσεως, κανένα δεν επέλεξε την μετοχική σχέση με το ΤΑΛΣ και 3) με την έναρξη ισχύος του ν. 3865/2010 όλοι οι ανωτέρω κατέστησαν μέτοχοι του ΤΑΛΣ,

Στο άρθρο 1: «1. Τα υφιστάμενα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, αποτελούντα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τελούντα υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, δια του Αρχηγείου του οικείου κλάδου, έχουν σκοπόν την συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος, χορήγησιν εφ' άπαξ χρηματικού βοηθήματος εις τους εξερχομένους των τάξεων των Ενόπλων Δυνάμεων και Λιμενικού Σώματος μετόχους ή, εν περιπτώσει θανάτου τούτων, εις τα μέλη της οικογενείας των».

Στο άρθρο 8: «Μέτοχοι των Ταμείων Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας τυγχάνουν υποχρεωτικώς : α) Οι εν ενεργεία μόνιμοι αξιωματικοί, ανθυπασπισταί και Υπαξιωματικοί των αντιστοιχών κλάδων .....».

Στο άρθρο 9: «Η μετοχική σχέσις, άρχεται από της κατατάξεως των εν άρθρω 8 ως μονίμων στελεχών, αφ' ης άρχεται η υποχρέωσις των ως προς την καταβολήν της κεκανονισμένης προς το οικείον Ταμείον Αλληλοβοηθείας παγίας εισφοράς, λήγει δε από της οριστικής εξόδου των εκ των τάξεων του Στρατεύματος, ότε και παύει η λόγω εισφοράς ενεργουμένη κράτησις .....».

Διευκρινιστικώς σημειωτέον ότι με το άρθρο 2§1 του ν. 2913/2001 (ΦΕΚ Α' 102) και στη συνέχεια με το άρθρο 28§1 του ν. 3648/2008 (ΦΕΚ Α' 38), το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Ναυτικού του ν. δ/τος 398/1974, καταργήθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και μετατράπηκε σε ειδικό λογαριασμό του αντιστοίχου Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού, με ίδιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό, υπεισήλθε ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καταργηθέντος Ταμείου, η δε διαχείριση του ειδικού αυτού λογαριασμού (εφεξής MTN/ΕΛΟΑΝ) ασκείται από εξαμελή εκ μετόχων Επιτροπή, υποκείμενο όμως δικαιωμάτων και υποχρεώσεων είναι το MTN, το οποίο και μόνον έχει, πράγματι, νομική προσωπικότητα και την ικανότητα του διαδίκου (βλ. και άρθρο 29§§1-2 ν. 3648/2008, πρβλ ΣΤΕ 1314/2006, 3887/2005, 2648/2004). Επομένως, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται λόγος για Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, η σχετική αναφορά νοείται γενομένη στους Ειδικούς Λογαριασμούς Αλληλοβοηθείας των αντιστοιχών Μετοχικών Ταμείων (βλ. και άρθρο 30 ν. 3648/2008).

A large, stylized handwritten signature in black ink is written over a faint rectangular stamp. To the right of the signature is a smaller, more compact handwritten mark or signature.

δ. Περαιτέρω, με το **ν. 2084/1992** «*Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ Α' 165) αναμορφώθηκε και ετέθη επί νέας βάσεως ο θεσμός της κοινωνικής ασφαλίσεως, δια της θεσπίσεως ενιαίων κατά βάσιν κανόνων ασφαλίσεως για όλους τους ασφαλισμένους, τόσο αυτοί του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όσο και του ιδιωτικού τομέα, προς τον σκοπό της εξυγιάνσεως του συστήματος και της εξασφαλίσεως της βιωσιμότητάς του στο μέλλον (βλ. Εισηγητική έκθεση επί του νομοσχεδίου).

Ο νόμος αυτός, πλην άλλων, ερρύθμισε: (i) συνταξιοδοτικά θέματα των υπαγομένων στην ασφάλιση του δημοσίου για τη χορήγηση κύριας συντάξεως και την παροχή υγειονομικής περιθάλψεως (πολιτικές και στρατιωτικές συντάξεις κ.λ.π.) και (ii) θέματα ασφαλίσεως (κύριας, επικουρικής, πρόνοιας και ασθενείας) όσων υπάγονται στους καθοριζόμενους στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως, και μάλιστα τόσο των ασφαλισμένων μέχρι 31-12-1992 (άρθρα 44-58), όσο και των υπαγομένων στην υποχρεωτική ασφάλιση το πρώτον από 1-1-1993 και εφεξής (άρθρα 22-43). Ειδικότερα, στον εν λόγω νόμο ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

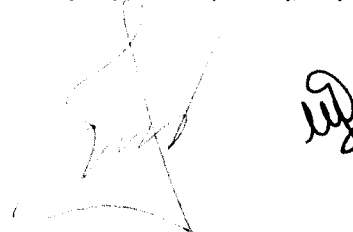
Στο άρθρο 2, (όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 δια του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 2227/1994 (Α' 129): «*Στον παρόντα νόμο οι παρακάτω όροι σημαίνουν αντίστοιχα: 1.....,2.....,3.....,4. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης : Όλα τα ασφαλιστικά Ταμεία και Οργανισμοί που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης φορείς ασφάλισης νοούνται τα Ταμεία ή Κλάδοι ή Λογαριασμοί, που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.ι.δ. , οι υπηρεσίες και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές υπό τύπο συντάξεων (κύριες και επικουρικές), βοηθημάτων ή μερισμάτων ή παροχές ασθένειας ή εφάπαξ βοηθήματα εφόσον καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος.....».*

Στο άρθρο 7: «*1. Ο στρατιωτικός δικαιούται ισόβιας σύνταξης από το Δημόσιο εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. 2. Στρατιωτικός νοείται αυτός, που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και στο Πυροσβεστικό Σώμα, ως αξιωματικός, ανθυπασπιστής ή οπλίτης ή*

αυτός, που κατά το νόμο αντιστοιχεί στους βαθμούς αυτούς, ανεξάρτητα από το όπλο, σώμα, κλάδο ή ειδικότητα που ανήκει, καθώς και οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί της Ελληνικής Αστυνομίας» και

Στο άρθρο 17 παρ. 4, (όπως ισχύει με τις προσθήκες που έγιναν με το άρθρο 5 παρ. 4 του ν. 2320/1995 (Α' 133): «4. Τα πρόσωπα των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού ασφαρίζονται υποχρεωτικά μόνο στο Δημόσιο. Κατ' εξαίρεση αν για τα πρόσωπα αυτά, προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση και σε άλλους φορείς κύριας ασφάλισης λόγω της ιδιότητάς τους για την ίδια υπηρεσία ή για περισσότερες απασχολήσεις παρέχεται η δυνατότητα να επιλέξουν την ασφάλισή τους είτε στο Δημόσιο είτε στους άλλους αυτούς φορείς. Αν η υποχρεωτική αυτή ασφάλιση στους ανωτέρω φορείς έχει πραγματοποιηθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992, δύναται ο υπάλληλος, εφόσον επιθυμεί, να ασφαλισθεί και στο Δημόσιο, καταβάλλοντας την εισφορά που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1902/1990, δηλώνοντας τούτο εγγράφως στην υπηρεσία του. Ειδικά η ασφάλιση στο Ταμείο Συντάξεως και Αυτασφάλισεως Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) και στο Ταμείο Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) είναι υποχρεωτική προκειμένου για όσους υπάγονται για πρώτη φορά στην ασφάλιση των Ταμείων αυτών από 1^{ης} Ιανουαρίου 1993 και μετά όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 39 του παρόντος και στο Δημόσιο προαιρετική ...».

Ο ίδιος νόμος στο άρθρο 39, όπως ίσχυε μετά τη συμπλήρωσή του με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2335/1995 (Α' 185) και προ της εν συνεχεία τροποποίησέως του με το άρθρο 16 παρ. 1 του 2556/1997 (Α' 270), όριζε τα εξής : «1. Υποχρεωτική ασφάλιση επιτρέπεται σε ένα φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης, ένα φορέα ασφάλισης ασθένειας και ένα φορέα ασφάλισης πρόνοιας. 2. Τα πρόσωπα για τα οποία προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς, λόγω ιδιότητας και απασχόλησης ή για περισσότερες της μιας απασχολήσεις ασφαρίζονται υποχρεωτικά μόνο σε ένα φορέα, τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται κάθε φορά σε όλους τους αρμόδιους φορείς και στους οικείους εργοδότες, εντός τριών μηνών από την απόκτηση της ιδιότητας ή την ανάληψη της απασχόλησης, αν δε δεν υποβληθεί δήλωση, η

υποχρεωτική ασφάλιση γίνεται στο φορέα απασχόλησης, εκτός της ασφάλισης στο Ταμείο Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) και στο Ταμείο Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημόσιων Έργων, η οποία είναι υποχρεωτική. Τα παραπάνω πρόσωπα ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους φορείς ασθένειας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που αντιστοιχούν στο συνταξιοδοτικό φορέα κύριας ασφάλισης επιλογής τους. Εάν το ασφαλιστικό καθεστώς επιλογής δεν περιλαμβάνει όλους τους κλάδους ασφάλισης οι οποίοι υφίστανται στο ασφαλιστικό καθεστώς, στο οποίο τα παραπάνω πρόσωπα μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης, τότε τα πρόσωπα αυτά, ως προς τους ελλείποντες κλάδους, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους αντίστοιχους κλάδους του ασφαλιστικού καθεστώτος στο οποίο μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή απασχόλησης. Εφόσον επιθυμούν τα πρόσωπα αυτά δύνανται να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ύστερα από σχετική αίτηση, που υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα εντός της παραπάνω προθεσμίας. Στην περίπτωση αυτήν υποχρεούνται στην καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους των προβλεπομένων από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα. 3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιλύεται κάθε αμφισβήτηση που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

Εν συνεχεία, οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 39 ν. 2084/1992 αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 2556/1997 (Α' 270) ως εξής : «1..... 2. Τα πρόσωπα για τα οποία προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς, ασφαλιζονται υποχρεωτικά σε ένα φορέα, τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται κάθε φορά σε όλους τους αρμόδιους φορείς και τους οικείους εργοδότες, εντός έξι (6) μηνών από την ανάληψη της δεύτερης απασχόλησης μισθωτής ή αυτοαπασχόλησης ή την απόκτηση της ιδιότητας. Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εντός της παραπάνω προθεσμίας, η υποχρεωτική ασφάλιση χωρεί στο φορέα που υπάγεται η κατά το πρώτον αναληφθείσα μισθωτή απασχόληση ή αυτοαπασχόληση ή η ιδιότητα, με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Συντάξεων και Αυτασφαλίσεως

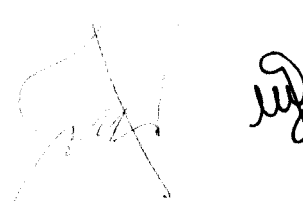
Υγειονομικών και στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών δημοσίων έργων, η οποία είναι υποχρεωτική... Όλα τα παραπάνω πρόσωπα ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους φορείς ασθένειας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που αντιστοιχούν στο συνταξιοδοτικό φορέα κύριας ασφάλισης επιλογής τους. Εάν το ασφαλιστικό καθεστώς επιλογής δεν περιλαμβάνει όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι οποίοι υφίστανται στο ασφαλιστικό καθεστώς στο οποίο τα παραπάνω πρόσωπα μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης, τότε τα πρόσωπα αυτά, ως προς τους ελλείποντες κλάδους, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους αντίστοιχους κλάδους του ασφαλιστικού καθεστώτος στο οποίο μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης. Εφόσον το επιθυμούν τα πρόσωπα αυτά δύνανται να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ύστερα από σχετική αίτηση, που υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα εντός της παραπάνω εξάμηνης προθεσμίας. Στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται στην καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και κράτους των προβλεπομένων από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα».

Τέλος, στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ίδιου νόμου ορίζονται τα ακόλουθα: «Οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 43 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι υπάγονται για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1-1-1993 και μετά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις».

2. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους προκύπτουν τα ακόλουθα :

A. α. Πριν την επισημείωση και έναρξη ισχύος του ν. 2084/1992, όλοι ανεξαιρέτως οι καταταγέντες στο Λιμενικό Σώμα μέχρι την 01-01-1993 είχαν ως φορέα υποχρεωτικής κύριας ασφάλισης και υγειονομικής περίθαλψης το Δημόσιο και ως υποχρεωτικούς φορείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας τα παραπάνω ασφαλιστικά Ταμεία (ΤΑΛΣ, ΜΤΝ, ΜΤΝ/ΕΛΟΑΝ).

β. Οι διατάξεις του άρθρου 17 ρυθμίζουν αποκλειστικώς θέματα κυρίας ασφαλίσεως των υπαγομένων στο δημόσιο ως συνταξιοδοτικό φορέα για τη χορήγηση

κύριας συντάξεως πολιτικών υπαλλήλων και στρατιωτικών και θέτουν περιορισμούς στην πολλαπλή κύρια ασφάλιση των προσώπων αυτών για την περίπτωση κατά την οποία, λόγω της ιδιότητός των για την ίδια υπηρεσία ή για περισσότερες απασχολήσεις, προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις η υποχρεωτική κύρια ασφάλιση και σε άλλους φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως.

γ. Με τις διατάξεις του άρθρου 39 εισάγεται νέα γενική αρχή στην κοινωνική ασφάλιση, σύμφωνα με την οποία οι ασφαλιζόμενοι το πρώτον από 01-01-1993 και εφεξής ασφαλιζονται υποχρεωτικώς σε ένα φορέα κυρίας ασφαλίσεως ή στο δημόσιο, ένα φορέα επικουρικής ασφαλίσεως, ένα φορέα ασθενείας και ένα φορέα ασφαλίσεως προνοίας, καταργουμένης της υποχρεωτικής πολλαπλής ασφαλίσεως. Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζουν τα θέματα της πολλαπλής ασφαλίσεως, τόσο της κυρίας, όσο και της επικουρικής, προνοίας και ασθενείας, των υπαγομένων στην ασφάλιση οιαδήποτε φορέως κοινωνικής ασφαλίσεως και του δημοσίου και θέτουν περιορισμούς στην πολλαπλή ασφάλιση των προσώπων αυτών για την περίπτωση κατά την οποία, λόγω της ιδιότητός των και της απασχολήσεώς των, προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις η υποχρεωτική ασφάλιση και σε άλλους φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως ή στο Δημόσιο.

δ. Η δια των προδιαληφθεισών διατάξεων των άρθρων 17 και 39 του ν. 2084/1992 εισαγομένη γενική αρχή απαγορεύσεως της υποχρεωτικής πολλαπλής ασφαλίσεως, ενόψει και του προεκτεθέντος σκοπού του επίμαχου ασφαλιστικού νόμου, ισχύει για όλους τους ασφαλιστικούς φορείς και όχι μόνον για τους φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως, όπως αυτοί προσδιορίζονται εννοιολογικώς στο άρθρο 2 παρ. 4 του ίδιου νόμου. Άλλωστε, το άρθρο 17 παρ. 4 αναφέρεται ρητώς στα πρόσωπα του άρθρου 7 του ν. 2084/1992 (= στρατιωτικοί, ήτοι αυτοί που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και στο Πυροσβεστικό Σώμα), περαιτέρω δε, εφόσον η αρχή αυτή εισάγεται αναμφισβητήτως τουλάχιστον καθόσον αφορά στο δημόσιο και στους κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 4 φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως, στους οποίους ανήκει και το ΤΣΜΕΔΕ και το ΤΣΑΥ, μετά των κατωτέρω αναφερομένων κλάδων αυτού, αναγκαίως αυτή λειτουργεί έναντι παντός άλλου φορέως. Κατ' ακολουθίαν, η εν λόγω αρχή ισχύει και για τα ως άνω ταμεία (MTN, MTN/ΕΛΟΑΝ

και ΤΑΛΣ), έστω και αν αυτά, μη υπαγόμενα στην αρμοδιότητα Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά στην αρμοδιότητα των Υπουργών Εθνικής Αμύνης (τα δύο πρώτα) και Εμπορικής Ναυτιλίας (το τρίτο), δεν αποτελούν φορείς κοινωνικής ασφάλισης κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 4 του ν. 2084/1992 (ΟΛΝΣΚ 189/1998).

Β. α. Με την υπ' αριθ. 189/1998 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με την οποία έγινε ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων του ν. 2084/1992, κατόπιν ερωτήματος που αφορούσε το ασφαλιστικό καθεστώς των Αξιωματικών Λ.Σ (Τεχνικών ή Γενικών Υπηρεσιών που προέρχονται από Πολυτεχνικές Σχολές) μετά το ν.2084/1992 και την εντεύθεν απορρέουσα υποχρέωση της αρμόδιας υπηρεσίας για την παρακράτηση και απόδοση στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης των προβλεπομένων υπέρ αυτών εισφορών και κρατήσεων.

Επακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. 259/2006 γνωμοδοτήσεως του ΝΣΚ (Ατομική: Νομικός Σύμβουλος Αλέξανδρος Καραγιάννης), η οποία, με δεδομένα τα γενόμενα δεκτά από την υπ' αριθμ. 189/1998 γνωμοδότηση της Ολομελείας του ΝΣΚ, αποφάνθηκε επί του ερωτήματος αν, για τους ίδιους αξιωματικούς, η υπηρεσία δύναται να προβεί : (α) στην απόδοση του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη – ασφαλισμένου) στους επιμέρους κλάδους ασφάλισης του ΤΣΜΕΔΕ και του ΤΣΑΥ για τους εν ενεργεία και εν αποστρατεία αξιωματικούς ΛΣ και (β) στην επιστροφή στους εν λόγω αξιωματικούς των μέχρι τούδε παρακρατηθεισών εισφορών υπέρ του δημοσίου για τους κλάδους κυρίας συντάξεως και υγειονομικής περιθάλψεως.

Με τις ως άνω γνωμοδοτήσεις, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, έγιναν δεκτά, τα κατωτέρω, τα οποία αφορούν στο ασφαλιστικό καθεστώς των αξιωματικών του ερωτήματος υπό την ισχύ των προπαρατεθεισών διατάξεων του ν. 2084/1992:

Το ασφαλιστικό καθεστώς των αξιωματικών ΛΣ, στους οποίους αφορούσαν τα ερωτήματα και οι οποίοι υπήχθησαν το πρώτον στην ασφάλιση φορέα κυρίας ασφάλισης από 1-1-1993 και μετά («νεοασφαλιζόμενοι»), δηλαδή των αξιωματικών οι οποίοι κατετάγησαν από 1-1-1993 και μετά και δεν είχαν ασφαλισθεί μέχρι την 31-12-

1992 σε κανένα ασφαλιστικό φορέα κυρίας ασφαλίσεως – στη συγκεκριμένη περίπτωση στο ΤΣΜΕΔΕ - ρυθμίζεται ειδικώς και δη ως ακολούθως :

Οι αξιωματικοί ήταν ασφαλιστέοι : (α) υποχρεωτικώς μεν στο ΤΣΜΕΔΕ ως φορέα κυρίας ασφαλίσεως για την καταβολή κυρίας συντάξεως, **(β) προαιρετικώς** δε στο δημόσιο για την καταβολή κυρίας συντάξεως.

Επομένως, η υπηρεσία, στο πλαίσιο της υποχρεωτικής αυτής κυρίας ασφαλίσεως, όφειλε να προβαίνει σε καταβολή εισφορών εργοδότη και σε παρακράτηση και απόδοση εισφορών ασφαλισμένου στο ΤΣΜΕΔΕ. Συνακολούθως προς ταύτα, η υπηρεσία υποχρεούται σε απόδοση στο ΤΣΜΕΔΕ, ως φορέα κυρίας ασφαλίσεως, για την καταβολή κυρίας συντάξεως, του συνόλου των μη καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη – ασφαλισμένου) για τους εν ενεργεία και εν αποστρατεία αξιωματικούς ΛΣ, ασχέτως των ευκόλως αντιληπτών προβλημάτων τα οποία ανακύπτουν περί την είσπραξη της εισφοράς των ασφαλισμένων από αυτούς, καθόσον αφορά το διαρρέυσαν χρονικό διάστημα, δυναμένη πάντως να προβεί και σε συμψηφισμό του ποσού που είναι επιστρεπτό ως αχρεωστήτως καταβληθέν, κατά τα αμέσως κατωτέρω εκτιθέμενα, με ίσο ποσό εκ των εισφορών ασφαλισμένου οι οποίες έπρεπε να παρακρατηθούν και να αποδοθούν στο ΤΣΜΕΔΕ και δεν παρακρατήθηκαν.

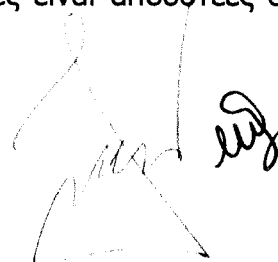
Σε παρακράτηση εισφορών ασφαλισμένου υπέρ του δημοσίου, για κύρια σύνταξη, η υπηρεσία μπορούσε και όφειλε να προβαίνει μόνον εάν και εφόσον ο ενδιαφερόμενος αξιωματικός είχε ενεργοποιήσει την προαιρετική ασφάλιση για κύρια σύνταξη στο δημόσιο. Στην περίπτωση παρακρατήσεως εισφορών ασφαλισμένου υπέρ του δημοσίου, για κύρια σύνταξη, χωρίς ο ενδιαφερόμενος να έχει ενεργοποιήσει την προαιρετική ασφάλιση για κύρια σύνταξη στο δημόσιο, οι παρακρατηθείσες εισφορές είναι αποδοτέες στον αιτούντα ενδιαφερόμενο, ως αχρεωστήτως εισπραχθείσες, επιφυλασσομένων βεβαίως των διατάξεων περί παραγραφής (ως προς την απαίτηση εξ αχρεωστήτου καταβολής βλ. και τις υπ' αριθμ. 407/2003 (Α' Τμήματος) και 496/2005 (Ατομική Β. Σουλιώτη), γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ, ως προς δε την παραγραφή βλ. και την υπ' αριθμ. 407/2003 (Α' Τμήματος) γνωμοδότηση του ΝΣΚ).

Οι αξιωματικοί ήταν ασφαλιστέοι : (α) υποχρεωτικώς : στον Κλάδο Υγείας Τεχνικών (ΚΥΤ) του ΤΣΜΕΔΕ για την παροχή ιατρικής, φαρμακευτικής και

νοσοκομειακής περιθάλψεως κλπ. και στον Ειδικό Λογαριασμό Προσθέτου Περιθάλψεως (ΕΛΠΠ) του ΤΣΜΕΔΕ για τη χορήγηση επικουρικής συντάξεως και εφάπαξ βοηθήματος και **(β) προαιρετικώς** : στο Ταμείο Αλληλοβοηθείας Ναυτικού (ΤΑΝ), Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (ΜΤΝ) και Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος (ΤΑΛΣ), ως φορείς ασφαλίσεως προνοίας για τη χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος ή άλλης προσθέτου παροχής, με εξαίρεση τους υπαχθέντες το πρώτον στην ασφάλιση μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 2556/1997 (24-12-1997), για τους οποίους η ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς ασφαλίσεως έπαυσε να υφίσταται και ως προαιρετική.

Επομένως, η υπηρεσία, στο πλαίσιο της ασφαλίσεως ασθενείας, της επικουρικής ασφαλίσεως και της ασφαλίσεως προνοίας, όφειλε να προβαίνει σε καταβολή εισφορών εργοδότη και σε παρακράτηση και απόδοση εισφορών ασφαλισμένου στους προαναφερθέντες κλάδους του ΤΣΜΕΔΕ. Συνακολούθως προς ταύτα, η υπηρεσία υποχρεούται σε απόδοση στους κλάδους αυτούς του ΤΣΜΕΔΕ, του συνόλου των μη καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδότη – ασφαλισμένου) για τους εν ενεργεία και εν αποστρατεία αξιωματικούς ΛΣ, ασχέτως των ευκόλως αντιληπτών προβλημάτων τα οποία ανακύπτουν περί την είσπραξη της εισφοράς των ασφαλισμένων από αυτούς, καθόσον αφορά το διαρρέυσαν χρονικό διάστημα, δυναμένη πάντως να προβεί και σε συμψηφισμό του ποσού που είναι επιστρεπτέο ως αχρεωστήτως καταβληθέν, κατά τα εκτιθέμενα για την ασφάλιση φορέα κυρίας ασφαλίσεως για την καταβολή κυρίας συντάξεως, με ίσο ποσό εκ των εισφορών ασφαλισμένου οι οποίες έπρεπε να παρακρατηθούν και να αποδοθούν στους κλάδους του ΤΣΜΕΔΕ και δεν παρακρατήθηκαν.

Σε παρακράτηση εισφορών ασφαλισμένου υπέρ των ανωτέρω Ταμείων (ή και άλλων λογαριασμών συναφών παροχών), στα οποία οι αξιωματικοί ήταν προαιρετικώς ασφαλιστέοι, η υπηρεσία μπορούσε και όφειλε να προβαίνει μόνον εάν και εφόσον ο ενδιαφερόμενος αξιωματικός είχε ενεργοποιήσει την προαιρετική ασφάλιση σε αυτούς. Στην περίπτωση παρακρατήσεως εισφορών ασφαλισμένου υπέρ των ανωτέρω Ταμείων (ή και άλλων λογαριασμών συναφών παροχών), στα οποία οι αξιωματικοί ήταν προαιρετικώς ασφαλιστέοι, χωρίς ο ενδιαφερόμενος να έχει ενεργοποιήσει την προαιρετική ασφάλιση σε αυτούς, οι παρακρατηθείσες εισφορές είναι αποδοτέες στον

αιτούντα ενδιαφερόμενο, ως αχρεωστήτως εισπραχθείσες, επιφυλασσομένων βεβαίως των διατάξεων περί παραγραφής. Υπόχρεος σε επιστροφή των εν λόγω εισφορών, με την επιφύλαξη των περί παραγραφής διατάξεων, είναι τα Ταμεία μεν εάν έλαβε χώρα η απόδοση των παρακρατηθεισών εισφορών σε αυτά, διαφορετικά το δημόσιο εάν μετά και παρά την παρακράτηση δεν έλαβε χώρα η απόδοσή τους στα Ταμεία, χωρίς πάντως να αποκλείεται και αξίωση των ενδιαφερομένων σε βάρος του Δημοσίου, κατά τις διατάξεις περί αδικοπραξιών (105 ΕισΝΑΚ, 914 επ. ΑΚ), εάν τούτο ήθελε επιδιωχθεί δι' αγωγής ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων.

Ειδικώς, όμως, εν σχέσει προς τις εισφορές οι οποίες παρακρατήθηκαν υπέρ του δημοσίου για την υγειονομική περίθαλψη των αξιωματικών του ερωτήματος, αυτές, λαμβανομένων υπόψη των αρχών της καλής πίστεως και του ανταποδοτικού τους χαρακτήρα, είναι επιστρεπτές ως αχρεωστήτως εισπραχθείσες, με την επιφύλαξη βεβαίως των περί παραγραφής διατάξεων, μόνον εάν και εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν μπορούσε να τύχει νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως και να απολαύσει τις ασφαλιστικές παροχές που edικαιούτο στο πλαίσιο της ασφαλίσεως αυτής, γεγονός αποδεικνυόμενο από την μη έκδοση βιβλιαρίου ασθενείας. Σημειωτέον δ' ότι σε περίπτωση κατά την οποία είχε εκδοθεί βιβλιάριο ασθενείας αρκεί η δυνατότητα απολαύσεως των σχετικών παροχών και δεν απαιτείται και η απόλαυσή τους.

Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και επί των αξιωματικών του ΛΣ εν σχέσει προς το ΤΣΑΥ και τους κλάδους ασφαλίσεως αυτού ή τους οικείους ασφαλιστικούς φορείς.

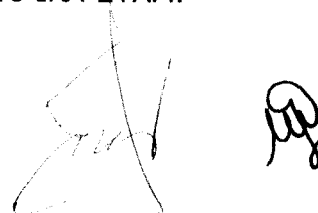
3. Εξ άλλου, στο άρθρο 123 του ν.3079/2002 *«Κώδικας Προσωπικού Λιμενικού Σώματος»* (Α' 311), αναφορικά με το Τ.Α.Λ.Σ., ορίζεται ρητά στην παράγραφο 2 ότι *«Όλοι οι κατατασσόμενοι στο Λ.Σ. καθίστανται αυτοδίκαια μέτοχοι του Ταμείου Αρωγής Λιμενικού Σώματος (Τ.Α.Λ.Σ.) από την ημέρα της κατάταξής τους και σύμφωνα με τις ισχύουσες για το Ταμείο αυτό διατάξεις»*. Η διάταξη αυτή αποτελεί κωδικοποίηση όμοιας διατάξεως του άρθρου 2 του β.δ. 160/1970 και δεν θεσπίζει πρωτογενώς ασφαλιστική σχέση.

4. α. Με τον ν. 3865/2010 έγινε προσπάθεια μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος του Δημοσίου, με προφανή στόχο την βιωσιμότητα αυτού. Ο εν λόγω νόμος, όριζε, πλην άλλων, τα εξής:

Στο άρθρο 2: «1. α. Οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας ..... που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 01-01-2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. β. Τα ανωτέρω πρόσωπα ασφαρίζονται για ασθένεια, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ βοήθημα στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονται όσοι από αυτούς έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 01-01-1993 και μετά στο Δημόσιο ή σε φορείς κύριας ασφάλισης. 2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς που κατατάσσονται από 01-01-2011 και μετά, εξαιρουμένων των στρατευσίμων παθόντων οπλιτών στην υπηρεσία και ένεκα ταύτης

Στο άρθρο 21 παρ. 3 (όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της με την παρ. 2β του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180): «3. Τα πρόσωπα του άρθρου 7 του ν. 2084/1992 (Α' 165) ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο από την κατάταξή τους ως στρατιωτικοί και προαιρετικά σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς συναφείς με την απόκτηση νέας ιδιότητας, χωρίς χρονικό περιορισμό, με υποβολή σχετικής δήλωσης και καταβολής σε αυτούς του συνόλου των εισφορών από τους ασφαλισμένους. Τυχόν εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ των εν λόγω ασφαλιστικών φορέων για χρόνο που συμπίπτει με το χρόνο ασφάλισης στο Δημόσιο συμψηφίζονται με τις εισφορές όσων επιλέξουν την προαιρετική ασφάλιση στους φορείς αυτούς».

β. Από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3865/2010 συνάγεται ότι, όσον αφορά τους στρατιωτικούς που κατατάσσονται από 1-1-2011 και μετά, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι αξιωματικοί Λ.Σ., καθόσον το Λιμενικό Σώμα είναι ένοπλο Σώμα, στρατιωτικώς οργανωμένο (βλ. άρθρο 129 ν. 3079/2002 και άρθρο 4 ν. 4150/2013), τυχάνει ανάλογης εφαρμογής η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, σύμφωνα με την οποία οι προσλαμβανόμενοι για πρώτη φορά από 01-01-2011 και μετά τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ν.π.δ.δ. και των ΟΤΑ α' και β' βαθμίδας, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδικαίως στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Δηλαδή η βούληση του νομοθέτη ήταν όλοι οι κατατασσόμενοι από 1-1-2011 και μετά στρατιωτικοί να έχουν ως φορέα κύριας ασφάλισης το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, όπως επίσης ίσχυε στην αρχική του μορφή, ορίστηκε ότι τα πρόσωπα του άρθρου 7 του ν. 2084/1992 (= στρατιωτικοί, ήτοι αυτοί που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και στο Πυροσβεστικό Σώμα) ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο από την κατάταξή τους ως στρατιωτικοί και προαιρετικά σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς συναφείς με την απόκτηση νέας ιδιότητας του στρατιωτικού (εν προκειμένω στους φορείς ΜΤΝ, ΜΤΝ/ΕΛΟΑΝ, ΤΑΛΣ), χωρίς χρονικό περιορισμό, κατόπιν υποβολής σχετικής δήλωσης και καταβολής σε αυτούς του συνόλου των εισφορών από τους ασφαλισμένους. Οι εισφορές δε που τυχόν παρακρατήθηκαν υπέρ των εν λόγω ασφαλιστικών φορέων, για χρόνο που συμπίπτει με το χρόνο ασφάλισης στο Δημόσιο, συμψηφίζονται με τις εισφορές όσων επιλέξουν την προαιρετική ασφάλιση στους φορείς αυτούς. Είναι προφανές ότι οι διατάξεις αυτές αφορούν τους καταταγέντες πριν από την 1-1-2011 και τούτο συνάγεται και από το γεγονός ότι, στην επόμενη παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου και νόμου ορίζεται ότι, *«Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και για όσους έχουν ήδη εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι την ισχύ του νόμου αυτού, καθώς και για τις οικογένειες αυτών που έχουν αποβιώσει, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης μήνα».*

Επομένως, κατ' ανακεφαλαίωση, μετά την ισχύ της διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 3865/2010, η ασφάλιση του προσωπικού του ΛΣ στο ΤΑΛΣ κατέστη προαιρετική.

5. Μετά την - κατά τα ανωτέρω - επελθούσα μεταρρύθμιση με το ν. 3865/2010 του συνταξιοδοτικού συστήματος, με το ν. 3922/2011 (Α'35) το Λιμενικό Σώμα μετονομάσθηκε σε Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή. Στο νόμο αυτόν ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

Στο άρθρο 5: «1.....,2.....,3.....,4.....,5. Η εποπτεία του Ταμείου Αρωγής Λιμενικού Σώματος ανήκει στον Αρχηγό Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής. Έδρα του Ταμείου είναι κάθε φορά η έδρα του Αρχηγείου. Μέτοχοι του Ταμείου είναι όλα τα εν ενεργεία στελέχη του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής από την ημερομηνία κατάταξής τους.....».

Στο άρθρο 12: «1. Το προσωπικό που κατατάσσεται ή προσλαμβάνεται στο Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή ασφαλιζεται για κύρια και επικουρική ασφάλιση στους φορείς που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 3865/2010 (ΦΕΚ 120^Α), καθώς και στο Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.), που προβλέπεται από το π.δ. 21/31 Οκτωβρίου 1932 (ΦΕΚ 387 Α') και στο Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος που προβλέπεται από το β.δ. 160/1970 (ΦΕΚ 44 Α'). 2. Στο προσωπικό του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής παρέχεται η νοσοκομειακή και υγειονομική περίθαλψη που προβλέπεται για το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος, όπως ορίζεται ιδίως στις διατάξεις του ν. 154/1975 (ΦΕΚ 185Α'), του π.δ. 432/1983 (ΦΕΚ 162 Α'), του π.δ. 133/2002 (ΦΕΚ 109 Α'). του ν. 3079/2002 (ΦΕΚ 311 Α') και του π.δ. 169/2004 (ΦΕΚ 142 Α').....»

6. α. Εν συνεχεία, με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2α του ν. 4002/2011 (Α' 180) προστέθηκαν στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3865/2010 δύο εδάφια και μετά ταύτα το άρθρο 2 του ν. 3865/2010 διαμορφώθηκε ως εξής:

«1. α. Οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας ..... που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 01-01-2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Σε περίπτωση που για τα ανωτέρω πρόσωπα προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.), έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτού. Ειδικά για όσους από τους ανωτέρω έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 01-01-1993 και μετά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992». β. Τα ανωτέρω πρόσωπα ασφαλιζονται για ασθένεια, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ βοήθημα στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονται όσοι από αυτούς έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 01-01-1993 και μετά στο Δημόσιο ή σε φορείς κύριας ασφάλισης. 2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους στρατιωτικούς που κατατάσσονται από 01-01-2011 και μετά, εξαιρουμένων των στρατευσίμων παθόντων οπλιτών στην υπηρεσία και ένεκα ταύτης».

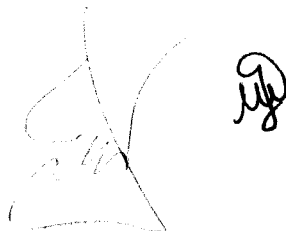
Περαιτέρω, με το άρθρο 2 παρ. 2α του ν. 4002/2011 αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου, από την ημερομηνία ισχύος τους, ως εξής:

«3. **α.** Ειδικά τα πρόσωπα του άρθρου 7 του ν. 2084/1992, για τα οποία προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.), του Ε.Τ.Α.Α., ασφαρίζονται υποχρεωτικά στους ανωτέρω Τομείς, κατά περίπτωση. Τα ανωτέρω πρόσωπα υπάγονται στην Ειδική Προσαύξηση του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και στον Κλάδο Μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3518/2006 (Α' 272) και της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 (Α' 239), αντίστοιχα. Για τους λοιπούς κλάδους ασφάλισης υπάγονται υποχρεωτικά στους αντίστοιχους Τομείς των κλάδων επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α. Για τους ελλείποντες κλάδους έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992. **β.** Τα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης, εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να ασφαλιστούν προαιρετικά στο Δημόσιο, καταβάλλοντας την εισφορά ασφαλισμένου που προβλέπεται για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο μέχρι 31.12.1992. **γ.** Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα επιλέξουν την ασφάλισή τους προαιρετικά στο Δημόσιο, υπάγονται επίσης προαιρετικά για επικουρική ασφάλιση και πρόνοια στην ασφάλιση των αντίστοιχων Μετοχικών Ταμείων ή των αντίστοιχων τομέων του ΤΕΑΠΑΣΑ, καταβάλλοντας τις προβλεπόμενες για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 και εφεξής ασφαλιστικές εισφορές. **δ.** Τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις α' και β' έχουν εφαρμογή και για όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν καταταγεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού. **ε.** Εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα, από την κατάταξή τους μέχρι και την ισχύ της παρούσας ρύθμισης, έχουν ασφαλιστεί στο Δημόσιο υποχρεωτικά αντί του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή του Τ.Σ.Α.Υ. και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Δημόσιο προαιρετικά, οι εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ του Δημοσίου θεωρούνται εισφορές υπέρ της προαιρετικής ασφάλισης. **στ.** Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα δεν επιθυμούν να υπαχθούν προαιρετικά στο Δημόσιο, καθώς και στους φορείς – τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, τότε οι εισφορές που έχουν καταβληθεί για την

ασφάλιση τους στο Δημόσιο και στους αντίστοιχους φορείς – τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, αποδίδονται στους Τομείς Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και Υγειονομικών των κλάδων κύριας ασφάλισης, επικουρικής και πρόνοιας του Ε.Τ.Α.Α. για την τακτοποίηση της ασφάλισής τους, με εξαίρεση τις εισφορές για τους αντίστοιχους Τομείς του κλάδου ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α. ζ. Σε περίπτωση που επιθυμούν να συνεχίσουν την προαιρετική ασφάλισή τους στο Δημόσιο και δεν έχουν ασφαλιστεί στο Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή το Τ.Σ.Α.Υ., καθώς και στους φορείς – τομείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, τότε η τακτοποίηση της ασφάλισης τους στους εν λόγω Τομείς για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα γίνεται με την καταβολή της προβλεπόμενης εισφοράς για τους από 01-01-1993 και εφεξής ελεύθερους επαγγελματίες, όπως αυτή διαμορφώνεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, για κάθε μήνα ασφάλισης, χωρίς την επιβολή πρόσθετων τελών και λοιπών επιβαρύνσεων. Ασφαλιστικές εισφορές προς τους Τομείς του κλάδου ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α. δεν αναζητούνται..... ι. Για όσα από τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής έχουν καταταγεί για πρώτη φορά από 1.1.2011 και μετά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά.

«ια) Από τις διατάξεις της περίπτωσης ι εξαιρούνται οι απόφοιτοι παραγωγικών σχολών του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι πριν την κατάταξη τους σε αυτές, είχαν ασφαλιστεί στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.). Οι παραπάνω ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο από την κατάταξή τους και προαιρετικά στους συναφείς με την ιδιότητα τους (μηχανικοί, ιατροί) ανωτέρω ασφαλιστικούς φορείς.

ιβ) Οι Αξιωματικοί Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. απευθείας κατάταξης ειδικότητας τεχνικού (Τ) και ιατρού (Ι), οι οποίοι πριν την κατάταξη τους στις τάξεις του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. είχαν ασφαλισθεί στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) δύνανται να επιλέξουν τον υποχρεωτικό φορέα υπαγωγής τους. Οι ανωτέρω υποχρεούνται εντός διμήνου από την έναρξη ισχύος του

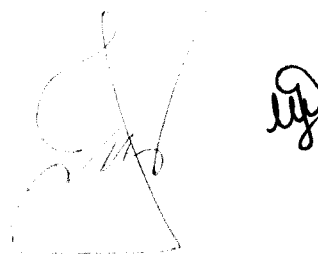
παρόντος νόμου να υποβάλουν σχετική δήλωση στη Διεύθυνση Χρηματικού, Ελέγχου Δαπανών και Ασφάλισης Προσωπικού του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, εφόσον επιθυμούν την αλλαγή του ασφαλιστικού φορέα υπαγωγής τους».

(Σημείωση: Οι περιπτώσεις ια΄ και ιβ΄ προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 1 του ν. 4058/2012 «Παροχή υπηρεσιών ασφαλείας από ενόπλους φρουρούς σε εμπορικά πλοία και άλλες διατάξεις» (Α΄ 63).

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 15 του ν. 4058/2012 προστέθηκε στην παράγραφο 2 του άρθρου 27 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115) πέμπτο εδάφιο και η τελευταία διάταξη έχει ως ακολούθως : « *Οι προσλαμβανόμενοι για πρώτη φορά στο Δημόσιο από 1.1.2011 και μετά, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι, λειτουργοί και στρατιωτικοί, καθώς και οι τακτικοί υπάλληλοι των Ν.Π.Δ.Δ. και των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμίδας, και οι ιερείς και υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ. Οι ανωτέρω ασφαλιζονται για ασθένεια, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ βοήθημα στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονται όσοι προσλαμβάνονται στις ανωτέρω υπηρεσίες και ασφαλιζονται για πρώτη φορά μετά την 1.1.1993. Σε περίπτωση που για τα ανωτέρω πρόσωπα προκύπτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υποχρεωτική ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτού. Ειδικά για όσους από τους ανωτέρω έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.1993 και εφεξής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992. Από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου εξαιρούνται οι κατατασσόμενοι στις παραγωγικές σχολές του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος από 1.1.2011 και μετά, οι οποίοι, πριν την κατάταξή τους σε αυτές, είχαν ασφαλιστεί στον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτικών Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και στον τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ε.Τ.Α.Α. Οι ανωτέρω ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την κατάταξή τους και προαιρετικά στους συναφείς με την ιδιότητά τους (μηχανικοί, ιατροί) ανωτέρω ασφαλιστικούς φορείς».*

Τέλος, στο άρθρο 56 παρ. 1 του ν. 4150/2013 «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις» (Α' 102), ορίζονται τα εξής: «1. Το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3865/2010 (Α' 120), όπως ισχύει, εξακολουθεί να έχει ως κύριο φορέα ασφάλισης το Δημόσιο και ως φορέα επικουρικής ασφάλισης το Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού, που προβλέπεται από το π.δ. 21/31 Οκτωβρίου 1932 (Α' 387) και συμμετέχει στο Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος -Ελληνικής Ακτοφυλακής που προβλέπεται από το β.δ. 160/1970 (Α' 44). Στο προσωπικό του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής παρέχεται νοσοκομειακή και υγειονομική περίθαλψη, όπως αυτή ορίζεται ιδίως στις διατάξεις του ν. 154/1975 (Α' 185), του π.δ. 432/1983 (Α' 162), του π.δ. 133/2002 (Α' 109), του ν. 3079/2002 (Α' 311), του π.δ. 169/2004 (Α' 142) και της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 3922/2011 (Α' 35)».

β. Εκ των προπαρατεθεισών διατάξεων προκύπτει ότι οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 3865/2010, σύμφωνα με τις οποίες κατά τα προλεχθέντα – τα πρόσωπα του άρθρου 7 ν. 2089/1992, δηλαδή οι στρατιωτικοί, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στο Δημόσιο και προαιρετικά σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς συναφείς με την απόκτηση νέας ιδιότητας, εν συνεχεία αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 2β του άρθρου 2 του ν. 4002/2011. Με τις τελευταίες παρέχεται η δυνατότητα στους στρατιωτικούς που έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 01-01-1993 και μετά και για τους οποίους προκύπτει υποχρεωτική, λόγω της ιδιότητάς τους, ασφάλιση στο Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (Μηχανικοί, γιατροί κλπ), καθώς και στους αντίστοιχους Τομείς των κλάδων επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και ασθένειας του Ε.Τ.Α.Α., να ασφαλιζονται και στο Δημόσιο κατόπιν επιλογής τους και δια καταβολής της, προβλεπομένης για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφαλίσεως ή το Δημόσιο μέχρι 31-12-1992, εισφοράς ασφαλισμένου, **με ανάλογη προαιρετική υπαγωγή τους και στα αντίστοιχα Μετοχικά Ταμεία** ή στους αντίστοιχους τομείς του ΤΕΑΠΑΣΑ. (βλ. αιτιολογική έκθεση του ν. 4002/2011). Με τα δεδομένα αυτά, ως Μετοχικά Ταμεία νοούνται τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, δεν περιλαμβάνεται δηλαδή το ΤΑΛΣ.

Από τις ίδιες επίσης διατάξεις συνάγεται ότι σε περίπτωση που έχουν ασφαλιστεί από την κατάταξή τους μέχρι και την έναρξη ισχύος του ν. 4002/2011 στο Δημόσιο υποχρεωτικά αντί του ΤΣΜΕΔΕ ή του ΤΣΑΥ και επιθυμούν να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Δημόσιο προαιρετικά, καθώς και στους φορείς – τομείς επικουρικής ασφαλίσεως και πρόνοιας, τότε οι εισφορές που παρακρατήθηκαν υπέρ του Δημοσίου θεωρούνται εισφορές υπέρ της προαιρετικής ασφαλίσεως, ενώ εάν δεν επιθυμούν να υπαχθούν προαιρετικά στο Δημόσιο και τους αντίστοιχους φορείς επικουρικής ασφαλίσεως και πρόνοιας, οι εισφορές που έχουν καταβληθεί για την ασφάλισή τους στα εν λόγω νομικά πρόσωπα, αποδίδονται στους Τομείς Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων και Υγειονομικών των κλάδων κυρίας ασφαλίσεως, επικουρικής ασφαλίσεως και πρόνοιας του Ε.Τ.Α.Α., προκειμένου να τακτοποιηθεί η ασφάλισή τους. Η κατά τα προεκτεθέντα απόδοση των εισφορών δεν αφορά και τις εισφορές του ΤΑΛΣ και τούτο διότι, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η προαιρετική ασφάλιση αφορούσε μόνο στα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και όχι στο ΤΑΛΣ. Η μη συμπερίληψη του ΤΑΛΣ ως υποχρέου για την απόδοση των εισφορών δεν είναι τυχαία και προφανώς οφείλεται στο γεγονός ότι η υποχρέωση μεταφοράς των ασφαλιστικών εισφορών και του ΤΑΛΣ στους φορείς πρόνοιας των τομέων ΤΣΜΕΔΕ και ΤΣΑΥ του ΕΤΑΑ, συνεπάγεται άνιση και δυσμενή μεταχείριση των στελεχών του ΛΣ-ΕΛΛ.ΑΚΤ, δεδομένου ότι στο ΕΤΑΑ λειτουργεί ένας φορέας πρόνοιας ανά τομέα (ΤΣΜΕΔΕ και ΤΣΑΥ), ενώ το προσωπικό του ΛΣ έχει δύο φορείς πρόνοιας (ΜΤΝ/ΕΛΟΑΝ και ΤΑΛΣ).

Όμως, ειδικά για τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με αυτή της παρ. 2β του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, δηλαδή για τους στρατιωτικούς για τους οποίους προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον ΤΣΜΕΔΕ και στον ΤΣΑΥ και οι οποίοι έχουν καταταγεί από 01-01-2011 και μετά, τυγχάνουν εφαρμογής, κατά τη ρητή διάταξη της περιπτώσεως ι της παραγράφου 2β του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, οι διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου 3865/2010, σύμφωνα με τις οποίες σε περίπτωση που για τα πρόσωπα αυτά προκύπτει βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας υποχρεωτική ασφάλιση στο Ε.Τ.Α.Α., εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις των τομέων αυτού, πράγμα που σημαίνει ότι ο συνταξιοδοτικός φορέας κύριας ασφαλίσεως (δηλ. το

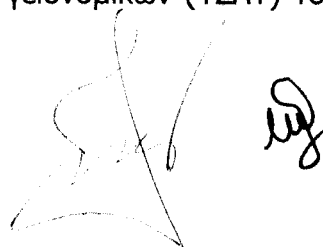
Ε.Τ.Α.Α.) καθορίζει και όλους τους άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (ασθενείας, επικουρικής και προνοίας) που αντιστοιχούν σ' αυτόν. Όμως, για όσα εκ των προσώπων αυτών υπήχθησαν στην ασφάλιση από 01-01-1993 και μετά τυγχάνουν εφαρμογής οι ερμηνευθείσες ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 2084/1992.

Επακολούθησαν οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4058/2012, με τις οποίες, στις περιπτώσεις τις οριζόμενες από την παράγραφο 3 του άρθρου 21 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει, προστέθηκαν οι περιπτώσεις ια' και ιβ', που ρυθμίζουν ασφαλιστικά θέματα που αφορούν αφ' ενός μεν τους απόφοιτους παραγωγικών Σχολών του Λ.Σ. και αφ' ετέρου τους Αξιωματικούς Λ.Σ. απευθείας κατάταξης.

Ειδικότερα, με τη διάταξη της περιπτώσεως ιβ' του παραπάνω νόμου, στους Αξιωματικούς Λ.Σ./ Ελληνικής Ακτοφυλακής απευθείας κατάταξης ειδικότητας Τεχνικού (Τ) και Ιατρού (Ι), οι οποίοι ήταν ασφαλισμένοι στον ΤΣΜΕΔΕ και στον ΤΣΑΥ πριν την κατάταξή τους στο Λ.Σ., παρασχέθηκε η δυνατότητα επιλογής εντός διμήνου από την έναρξη ισχύος του ν. 4058/2012 (22-03-2012) του υποχρεωτικού φορέα υπαγωγής τους, με την υποβολή στην αρμόδια Δ/νση του Αρχηγείου Λ.Σ. (ΔΙΧΕΔΑΠ) σχετικής δήλωσης περί αλλαγής του ασφαλιστικού φορέα υπαγωγής τους.

Επομένως, καθόσον αφορά το ΤΑΛΣ, η ασφαλιστική σχέση των στελεχών του Λ.Σ.-ΕΛΛ.ΑΚΤ του ερωτήματος διέπεται μεν διαχρονικά από τις προπαρατεθείσες διατάξεις ως προς την υποχρεωτική ή προαιρετική ασφάλισή τους στο Ταμείο αυτό, συμπεριλαμβανομένων και των ισχυουσών διατάξεων του ν. 3865/2010, υπέρ της εφαρμογής των οποίων επιφυλάσσεται το άρθρο 56 παρ. 1 του ν. 4150/2013, πλην όμως οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 3 του ν. 3865/2010, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 2 παρ. 2α του ν. 4002/2011 και τη συμπλήρωσή τους με το άρθρο 2 παρ. 2β του ίδιου νόμου, δεν καταλαμβάνουν το ΤΑΛΣ.

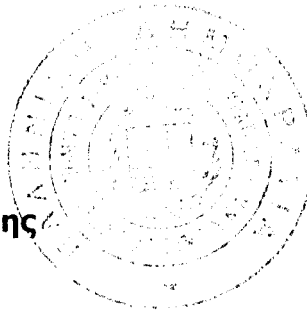
V. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων επί του τεθέντος ερωτήματος αρμόζει η εξής απάντηση: Η υποχρεωτική ή προαιρετική ασφαλιστική σχέση με το ΤΑΛΣ, των στελεχών του Λ.Σ.-ΕΛΛ.ΑΚΤ του ερωτήματος (ειδικότητων τεχνικού (Τ) και ιατρού (Ι), για τα οποία προκύπτει βάσει γενικών ή καταστατικών διατάξεων υποχρεωτική ασφάλιση στον τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και στον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ) του Ε.Τ.Α.Α,

διέπεται μεν διαχρονικά από τις διατάξεις των νόμων 2084/1992, 3863/2010, 3865/2010, 3922/2011, 4150/2013, όπως παρατίθενται στην παρούσα, πλην όμως οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 3 του ν. 3865/2010, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 2 παρ. 2α του ν. 4002/2011 και τη συμπλήρωσή τους με το άρθρο 2 παρ. 2β του ίδιου νόμου, υπέρ της εφαρμογής των οποίων επιφυλάχθηκε, τόσο το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 3922/2011, όσο και το άρθρο 56 παρ. 1 του ν. 4150/2013, δεν καταλαμβάνουν το ΤΑΛΣ.

Θ Ε Ω Ρ Η Θ Η Κ Ε
Αθήνα, 06.02 - 2014
Ο Πρόεδρος

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής
Νικόλαος Μουκαζής
Νικόλαος Μουκαζής
Πάρεδρος ΝΣΚ